

NIEUWSBRIEF DETENTIE – MAART 22

1. NIEUWS

✓ Cijfers¹:

In 2019: 8555 (bezettingsgraad van de gesloten centra: 89%)

In 2020: 2735 (bezettingsgraad van de centra: 68%)

In 2021: 2991

✓ Capaciteit van gesloten centra

De capaciteit van de centra bedroeg 635 plaatsen vóór de coronacrisis. Vanwege de gezondheidsmaatregelen werd dat aantal vanaf maart 2020 met de helft verminderd. In 2021 schommelde de capaciteit tussen 273 en 312 plaatsen. In februari 2022 wordt de capaciteit van de centra geraamd op 263 (45 in Caricoles, 50 in CIB, 69 in CIM, 24 in CIH, 40 in 127bis, 35 in Vottem).

✓ Een rechtsgrondslag voor interviews per videoconferentie

Tijdens de contactvergadering internationale bescherming van 19.01.2022 heeft het CGVS het volgende aangekondigd:

'Het CGVS heeft bijgedragen aan de opstelling van het Koninklijk Besluit om videoconferenties in detentiecentra een regelgevende basis te geven. Het Koninklijk Besluit is afgerond. Er is een analyse (DPIA) aan de gang van de informatiebeveiliging in verband met de GDPR. Daarna kan het koninklijk besluit worden gepubliceerd. Dankzij de rechtsgrondslag kunnen de hoorzittingen aanvankelijk in gesloten centra worden hervat. Voor 2021: voor gesloten centra werden 72 hoorzittingen op afstand en 209 ter plaatse georganiseerd. In principe hebben de hoorzittingen op afstand geleid tot de erkenning van een status. Zodra er aanwijzingen zijn voor een mogelijke weigering, wordt het interview ter plaatse georganiseerd.'

✓ Het forceren van de PCR test voor verwijdering, een praktijk die steeds meer voorkomt

In **Frankrijk** is het sinds mei 2021 bij wet strafbaar om een PCR-test te weigeren. De overheid beschouwt de weigering om zich aan een test te onderwerpen als ontduiking van een uitzettingsbevel. Een misdrijf dat staat ingeschreven in artikel L824-9 van de CESEDA, dat wordt bestraft met drie jaar gevangenisstraf en een verbod van tien jaar om het Franse grondgebied te betreden. Meer informatie vind je [hier](#).

De **Zwitserse** regelgeving voorziet ook in een verplichte Covid-test als onderdeel van de uitzettingsprocedure. Artikel 72 van de federale wet inzake vreemdelingen en integratie (LEI),

¹ Deze cijfers zijn ons door de DVZ beschikbaar gesteld

dat deze verplichting bevat, is sinds begin oktober 2021 van kracht. In de tekst is niet in sancties voorzien, maar de bepaling bepaalt uitdrukkelijk dat wie weigert, kan worden gedwongen zich aan de test te onderwerpen: "*Indien de betrokkene zich niet uit eigen beweging aan een COVID-19-test onderwerpt, kan de met de uitvoering belaste autoriteit hem tegen zijn wil aan deze test onderwerpen indien de uitvoering van de verwijdering of de uitzetting niet met minder dwingende middelen kan worden gewaarborgd (...)*".

In **Nederland**: een wetsvoorstel van deze strekking zal naar verwachting worden ingediend door de Staatssecretaris van Justitie & Veiligheid. Lees [hier](#) meer.

2. RECHTSPRAAK

A. INTERNATIONALE RECHTSPRAAK

- ✓ Besluiten van 4 februari 2022 genomen door de Kinderrechtencomité van de Verenigde Naties in het kader van het Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van het kind betreffende de mededelingen [n° 55/2018](#) & [73/2019](#)

Het Kinderrechtencomité van de Verenigde Naties ontving formele klachten van twee families die in 2018 in de 'family units' van het gesloten centrum 127bis waren opgesloten. Het comité heeft die klachten bij de laatste zitting behandeld en geconcludeerd dat de fundamentele rechten van kinderen geschonden werden en dat de Belgische staat hiervoor aansprakelijk is.

B. EUROPESE RECHTSPRAAK

- ✓ EHRM, zaak Sabani c. Belgique, 8 mars 2022 req. no 53069/15

Binnenkomst in de woning door de politie, zonder rechtsgrondslag of toestemming van een vreemdeling die de deur voor hen had geopend, in het kader van de controle op een uitzettingsbevel - Vrijwillige opening van de deur voor de politie is geen vrije en geïnformeerde afstand van het recht op bescherming van de woning - Geen noodzaak om verzoekster handboeien om te doen toen zij in aanwezigheid van haar dochter werd gearresteerd - Schending van artikel 8 EVRM

Zie [Link naar het arrest](#)

- ✓ EHRM-zaak Savran tegen Denemarken (GC), 7 december 2021, req. 57467/15

Uitzetting van een aan schizofrenie lijdende vreemdeling naar zijn land van herkomst, zonder dat de risico's voor zijn gezondheid de hoge drempel voor de toepassing van artikel 3 EVRM hebben bereikt - Bevestiging van het criterium van overschrijding van de zwaarte-drempel in het arrest Paposhvili/België [GC] en de toepasselijkheid daarvan in het geval van de uitzetting van personen die aan een geestesziekte lijden - Geen schending van artikel 3 EVRM

Uitzetting - Privéleven - Permanente uitsluiting van een al lang in het land gevestigde vreemdeling die aan schizofrenie lijdt en gewelddadige delicten heeft gepleegd, ondanks vooruitgang na verscheidene jaren van gedwongen behandeling - Niet-inaanmerkingneming van de vaststelling dat de betrokkene niet strafrechtelijk schuldig is wegens zijn geestelijke stoornis - Verzuim van de autoriteiten om de verschillende betrokken belangen en de relevante factoren in aanmerking te nemen en af te wegen - Schending van artikel 8 EVRM

Zie [Link naar het arrest](#)

- ✓ EHRM, zaak AVCI tegen Denemarken, 30 november 2021, req. 40240/19

Uitzetting - Privéleven - Uitzettingsbevel met permanent inreisverbod - Bestaan van zeer ernstige gronden voor uitzetting van gevestigde migrant die in Denemarken is geboren en daar vijftwintig jaar heeft gewoond - Risico op recidive - Eerdere veroordelingen - Mogelijkheid van vestiging in het land van bestemming - Evenredigheid naar behoren beoordeeld door de nationale rechterlijke instanties in het licht van de rechtspraak van het Hof - Geen schending van artikel 8 EVRM

Zie [link naar het arrest \(Engels\)](#) & [link naar een commentaar op het arrest](#)

- ✓ EHRM, zaak Komissarov tegen Tsjechische Republiek, 3 februari 2022, req. 20611/17

Uitlevering - Te lange detentie in afwachting van uitlevering wegens aanzienlijke vertragingen in de asielprocedure die niet in overeenstemming zijn met het nationale recht - Aanzienlijke overschrijding van de in het nationale recht gestelde termijnen voor de asielprocedure – Autoriteiten hebben onzorgvuldig gehandeld - Schending van artikel 5 EVRM

Zie [link naar het arrest](#)

C. NATIONALE RECHTSPRAAK

- ✓ Grondw. Hof, 23 december 2021 (187/2021)

Prejudiciële vragen over de verenigbaarheid van de artikelen 44*quater* tot en met 44*octies* Vw. met de artikelen 20 & 21 VWEU & richtlijn 2004/38/EG - HvJEU aff. C-718/19, 22 juni 2021 - Artikel 44*septies* niet in overeenstemming met het Europese recht voor zover het een maximumdetentieperiode van 8 maanden vaststelt die identiek is aan die welke voor onderdanen van derde landen is vastgesteld - Nietigverklaring van de bestreden zin van artikel 44*septies* - Verwerping voor het overige

Zie ook [AGII](#)

- ✓ [Cass 1 september 2021](#) (P.21.1124.F/1)

Nieuwe aanhoudingsbevel – Hoger beroep blijft mogelijk omdat onwettigheid van eerste aanhoudingsbevel zich uitstrekt tot nieuwe aanhoudingsbevel - Covidtest met het oog op uitwijzing – Belang om informatie te verstrekken in een taal die de gedetineerde begrijpt - Gefundeerd middel – Cassatie

- ✓ [Cass 8 september 2021](#) (P.21.1128.F/1)

Risico van schending art. 3 EVRM bij uitzetting - Risico had bij nieuwe beslissing van vrijheidsberoving opnieuw moeten worden onderzocht - Onderzoek maakt deel uit van wettigheidscontrole die tot taak van de onderzoeksgerechtigde behoort - Middel is gegrond - Cassatie

- ✓ [Cass 8 december 2021](#) (P.21.1472.F)

Risico van schending van artikel 3 EVRM bij uitzetting – Risico is uitéengezet in beroepsprocedure - Arrest van KI niet gemotiveerd wat betreft bestaan van aangevoerd risico - Overweging dat Franse autoriteiten hebben aanvaard betrokkene terug te nemen kan niet volstaan - Onderzoek maakt deel uit van wettigheidscontrole die tot de bevoegdheid van de onderzoeksrechter behoort - Middel is gegrond - Cassatie

(Aangezien verzoeker enkele dagen na het arrest van het Hof van Cassatie in vrijheid is gesteld, is het beroep bij het CMA ingesteld nadat Cassatie het beroep wegens gebrek aan voorwerp heeft verworpen).

- ✓ RvS 4 november 2021 (nr. 252.042 & 252.043)

Toegang tot effectieve rechtsmiddelen - Door richtlijn 2013/32/EU gewaarborgde procedurele rechten - Verzoeker om internationale bescherming die onderworpen is aan een maatregel tot vrijheidsberoving - Termijn van 10 kalenderdagen om beroep in te stellen - Verificatie of de in detentie genomen persoon daadwerkelijk toegang heeft gehad tot kosteloze rechtsbijstand, de mogelijkheid heeft gehad om zijn raadsman te ontmoeten en toegang heeft gehad tot zijn dossier alvorens het beroep laattijdig te verklaren - De RvV heeft deze voorafgaande verificaties niet verricht - Niet-inachtneming van de vereisten van het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel

Zie jurisprudentienieuws ADDE Newsletter nr. 180 november 2021, [hier](#) beschikbaar

- ✓ RvS 4 november 2021 (nr. 252.045)

De RvS verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie om een prejudiciële uitspraak over de volgende vragen:

"1. Moeten de artikelen 4, 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Unie en de artikelen 5, 6, 6 en 13 van richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, gelezen in het licht van arrest C-181/16 van 19 juni 2018, aldus worden uitgelegd dat de rechter, bij wie beroep is ingesteld tegen een terugkeerbesluit dat is vastgesteld na een beslissing tot weigering om internationale bescherming te verlenen, bij het beoordelen van de rechtmatigheid van het terugkeerbesluit alleen rekening mag houden met wijzigingen in de omstandigheden die van dien aard zijn dat zij van aanzienlijke invloed zijn op de beoordeling van de situatie in het licht van voornoemd artikel 5, die zich hebben voorgedaan vóór de beëindiging van de internationale beschermingsprocedure door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen?"

2. Moeten de omstandigheden zoals beschreven in artikel 5 van richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, zich hebben voorgedaan op een tijdstip waarop de vreemdeling legaal verbleef of een verblijfsvergunning had?"

- ✓ [Hof van Beroep Luik, arrest van 6 januari 2022](#) (2021/ET/77)

Onwettige administratieve aanhouding - Door verzoeker gestelde onschendbaarheid van woonplaats - PV niet opgenomen in administratief dossier – Hoger beroep door Belgische Staat ongegrond - Bevel tot invrijheidstelling

3. PUBLICATIES

- ✓ Platform kinderen op de vlucht, *De Belgische terugkeewoningen, een volwaardig, kindvriendelijk en doeltreffend alternatief voor detentie?*, 7 oktober 2021, [hier](#) beschikbaar
- ✓ FRA, Verslag – *Legal aid for returnees deprived of liberty*, nov. 2021, [hier](#) beschikbaar
- ✓ Ch. MACQ, *Droit pénal et lutte contre les migrations irrégulières*, Die Keure - La Charte, jan. 2022, 192 p.

Aarzel niet onze hulp te vragen om u in contact te brengen met de bezoeker van het gesloten centrum/terugkeewoning waar uw cliënt wordt vastgehouden.

Aarzel niet ons alle interessante rechtspraak die u tegenkomt door te sturen.

Contact: Noemi Desguin (T: 0456/35.97.54; E-mail: n.desguin@movecoalition.be).